

Predmet: Rudice

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 3/2020

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142, st. 1 KZ SRJ

Okrivljeni: Nezir Mehmetaj

Glavni pretres: 20.12.2022.

Ispitivanje svedoka Sali Mustafaja

Svedok optužbe, Sali Mustafaj, sin pokojnog Ramadan Jelaja, naveo je da je motiv njegovog svedočenja da se osim istine o njegovom ocu, opovrgne iskaz Kumrije Mališeva koja je svedočila u ovom predmetu pre tri meseca, i koji je prema rečima svedoka sadržao dosta neistina. Svedok živi i radi u Nemačkoj od 1989. godine i redovno je održavao kontakt sa svojim porodicom (ocem i sestrama) u Rudicama putem telefona. Njegova sestra Kumrija je živela sa svojom porodicom u selu Kijevo odakle se preselila u Rudice zbog bolje bezbedonosne situacije, neposredno pred izbijanje rata 1999. godine. Svedokov otac, Ramadan Jelaj, je u toku rata 1999. godine hteo da napusti Rudice, ali je u tome bio sprečen od strane srpskih snaga. Kada su se u junu 1999. godine policijske i vojne snage Republike Srbije povukle sa područja Kosova i Metohije, Srbi iz Rudica su svoje poljoprivredne mašine ostavili na imanju Ramadana Jelaja. U isto to vreme, vlast u selu je preuzeo Nezir Mehmetaj zajedno sa drugim pripadnicima OVK, što je svedok saznao iz razgovora sa svojim sestrama, Ajšom i Kumrije. Ramadan, Ajše i Kumrije su živeli na udaljenosti od oko 250 metara od kuće Zorke Šiljković i porodice Dašić. U junu 1999. godine Nezir Mehmetaj je odveo Ramadana u štab OVK gde je pretučen i posle tri dana pušten. Sutradan nakon dolaska kući, Ramadana je posetio Nezir Mehmetaj i od njega tražio da ode do porodice Dašić i da im prenese poruku da predaju oružje što je Ramadan i uradio zajedno sa još jednim komšijom. Ramadan je Dašiće znao ceo život i nikad nisu bili u svađi. Kako je svedoku prenela Ajša, kada se Ramadan vratio od Dašića, iz tog pravca su se začuli pucnji. Neposredno nakon ovog događaja, Ramadan Jelaj je taksijem otišao u Rožaje (Crna Gora) odakle se javio svedoku i ispričao mu o dešavanjima u Rudicama. Jednu rečenicu koju je Ramadan izgovorio je svedok zapamtio – „imam Dašiće na savesti.“ Ramadana je posle nekoliko dana pozvala njegova ćerka Ajša i obavestila ga da su u Rudicama ostali bez hrane, te se Ramadan vratio u Rudice taksijem i tom prilikom dovezao brašno i druge namirnice. Hranu je ostavio ispred vrata kuće jer mu je Kumrija saopštila da ga OVK traži i da odmah mora da napusti selo. Ramadan je seo u taksi i krenuo nazad u Rožaje, ali

su mu put nakon 100 metara automobilom preprečili Nezir Mehmetaj i Bujar Bajraktari. Njih dvojica su Ramadana izvukli iz automobila i odveli u radnju koja se nalazila u neposrednoj blizini Ramadanove kuće gde su ga pretukli. Istog dana, Ramadana su Mehmetaj i Bajraktari zajedno sa trećim nepoznatim licem odvezli crnim džipom u nepoznatom pravcu, a to su videli Ramadanove ćerke, zet i unuk. Osim Ramadana, još nekoliko ljudi iz Rudica su pretučeni, uključujući i Ahmeta, Kumrijinog muža.

Svedok je prvi put čuo šta se desilo sa njegovim ocem u junu 1999. godine, iz razgovora sa Ajšom i Kumrije. Svedok je tokom 90-tih godina napravio kuću u Rudicama koja se nalazila u istom dvorištu gde i kuća njegovog oca. Tvrdi da je opšte poznata činjenica da su Dašić ubili Mehmetaj i drugi pripadnici OVK, ali da se o tome ćuti iz straha od osvete, kao i da je Mehmetaj prisvojio imovinu koja je pripadala Ramadanu Jelaju. Sve vreme rata, Mehmetaj je nosio uniformu OVK. Mustafaj je potvrdio da su njegovu braću i sestre kontaktirali članovi porodice Mehmetaj i nudili novac u zamenu za svedočenje koje bi išlo u korist optuženog. Na sastanku koji je organizovan tim povodom, Kumrijin sin Hisen je uzeo novac od porodice Mehmetaj što je dovelo do toga da Kumrija neistinito svedoči. Takođe, svedok je naveo da je u nekoliko navrata primao pretnje od strane članova porodice Mehmetaj.

Svedok se nije sastajao sa predstavnicima TRZ već ih je sam kontaktirao putem telefona koji je našao na internetu. Dalje navodi da su Mehmetaj i Bajraktari otišli u kuću Dašića neposredno kada se Ramadan vratio od njih, što mu je u telefonskom razgovoru rekao njegov otac. Na pitanje odbrane zašto to nije rekao u svom izlaganju, svedok je odgovorio da se naknadno setio te činjenice. Mustafaj je dalje naveo da je prezime promenio 1974. godine i da zato nije imao nikakav poseban razlog. Branilac okrivljenog je postavio još nekoliko pitanja koja su imala za cilj da diskredituju svedoka a koja nemaju dodirnih tačaka sa predmetom optužnice.

Na pitanje optuženog zašto nije došao u Beograd da svedoči, svedok je odgovorio da ima zdravstvenih problema, o čemu poseduje validnu medicinsku dokumentaciju, te da mu je mnogo bilo lakše da iskaz da putem video linka. Svedoku je poznato da Zorka Šiljković ubijena od strane Nezira Mehmetaja i Bujara Bajraktarija, dok o Jovanki Dašić nema saznanja.

Tužilaštvo i odbrana su saglasni u predlogu da se izvrši suočavanje svedoka Sali Mustafaja i Kumrije Mališeva.

Sledeći glavni pretres zakazan je za 30.01.2023. godine, sa početkom u 09:30 časova u sudnici 1.